

Číslo: 1075/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej od 18. 05. 2022 do 19. 05. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Školská 50, Vinosady	
Zriaďovateľ	Obec Vinosady

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Bc. Oľga Fraňová riaditeľka materskej školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 1075/2021-2022 zo dňa 03.05.2022 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Darina Laššáková, školská inšpektorka, ŠIC BA

PaedDr. Soňa Lorencová, školská inšpektorka, ŠIC BA

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa	verejná/štátna/obecná		
Forma výchovy a vzdelávania	celodenná		
Počet tried	4	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	67	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	1
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	8	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	1
Počet pedagogických asistentov	0		

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Výchova a vzdelávanie sa v materskej škole (MŠ) realizovali podľa Školského vzdelávacieho programu (ŠKVP) s názvom „Strapček“. Stanovené ciele výchovy a vzdelávania súviseli so zameraním školy a orientovali sa aj na podporu pozitívneho vzťahu detí k hudbe. Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (VVC) vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra podporujúce

hudobnú gramotnosť (HG) detí boli súčasťou východísk interného plánovania¹. Podporné aktivity, týkajúce sa rozvíjania HG detí vzhľadom na lokálne podmienky a možnosti školy, boli zadefinované. Vzťahovali sa na spoluprácu s verejnosťou a inými blízkymi inštitúciami². Elementárne hudobné návyky a zručnosti si deti zdokonaľovali v rámci naplánovaných kultúrnych aktivít. Z rozhovoru s riaditeľkou MŠ vyplynulo, že naplánované aktivity vzhľadom k pretrvávajúcej pandemickej situácii v predchádzajúcom období nerealizovali. V triednej knihe v aktuálnom školskom roku v rámci VVČ boli zaznamenané zrealizované aktivity zamerané na HV, ktoré boli predpokladom rozvíjania osobnosti dieťaťa po hudobnej a emocionálnej stránke.

Riaditeľka MŠ vypracovala Plán profesijného rozvoja³, zohľadňujúc najmä ponuky Pro Solutions, s.r.o. V rozhovore ďalej uviedla, že počas interného vzdelávania formou samoštúdia⁴ sa zaoberali rozvojom HG detí, čo sa v čase pozorovania VVČ školskou inšpekciou potvrdilo⁵. Podľa záznamov z kontrolnej činnosti sa riaditeľka MŠ nezameriavala na podporu rozvíjania HG detí. Riaditeľka školy a učiteľky uviedli, že pedagogickú diagnostiku viedli štvrtročne⁶, čo bolo predpokladom intenzívneho zisťovania napredovania detí aj v oblasti HV, prípadne zabezpečenia opatrení na ďalší rozvoj HG. Ďalej sa riaditeľka školy vyjadrila, že naplánované aktivity⁷ a ich realizáciu hodnotili na rokovaní pedagogickej rady. Pedagogickí zamestnanci školy uviedli, že si vytvárajú vlastný metodický materiál tematicky a podľa vzdelávacích oblastí.

Predprimárne vzdelávanie zabezpečovalo 8 pedagogických zamestnankýň⁸ spĺňajúcich kvalifikačné predpoklady. Riaditeľka školy spĺňala podmienky profesijných kompetencií potrebných na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca. V informačnom dotazníku uviedla, že 4 učiteľky si rozširovali svoje poznatky v oblasti HV prostredníctvom aktualizáčného vzdelávania⁹.

Počas spontánnych aktivít¹⁰ využívali deti hudobné hračky a nástroje. MŠ bola vybavená didaktickými a učebnými pomôckami podporujúcimi HG detí. Učiteľky v dotazníku pre učiteľov MŠ uviedli, že pri príprave činností s hudobným zameraním nemajú problémy s vybavením MŠ hudobnými nástrojmi, metodickým materiálom s námetmi aktivít na rozvíjanie HG detí a nedostatkom odbornej literatúry. Hudobný kútik nebol v MŠ vytvorený.

V triede sa nachádzala audiovizuálna technika¹¹. Počas školskej inšpekcie učiteľky využili najmä CD-prehrávač a CD-nosič s nahrávkami detských piesní počas niektorých organizačných foriem dňa. Pri naplánovanej činnosti využívali hudobný produkt, ktorý si deti vlastnoručne

¹ Interná dokumentácia školy - týždenné tematické plánovanie. Každá učiteľka si volila aktivity, formy, metódy a prostriedky svojej VVČ.

² Kultúrne programy, besiedky k sviatkom v rámci spolupráce s obcou.

³ Súčasťou bolo aj samoštúdium metodických materiálov k jednotlivým oblastiam ŠVP.

⁴ Hudobná výchova – metodická príručka k vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra ŠVP pre predprimárne vzdelávanie v MŠ.

⁵ Aktivity zamerané na rozvoj HG detí, uplatňovanie a dodržiavanie správnych metodických postupov HV.

⁶ Súčasťou diagnostických záznamov je aj diagnostikovanie hudobného prejavu detí. V dotazníku pre učiteľov MŠ sa učiteľka vyjadrila, že hodnotí pokroky detí v oblasti rozvoja HG.

⁷ Videozáznam pre verejnosť – Mikuláš a Vianoce v MŠ- hudobno – dramatické stvárnenie.

⁸ Jedna z nich bola riaditeľkou MŠ.

⁹ Aktualizačné vzdelávanie: Liečivá sila hudby, muzikoterapia pre deti, Pohybové hry na hudbu vo dvojiciach, Hudba, rytmus, emócie, Hudobné zázraky pre deti.

¹⁰ V čase hier a činností podľa výberu detí.

¹¹ CD-prehrávač, DVD-prehrávač, videoprehrávač, interaktívna tabuľa, notebook s reproduktorom, dostupné internetové pripojenie.

vyrobili, ale i Orffov inštrumentár. MŠ disponovala CD-nosičmi¹², tlačovými¹³ a dostupnými nahrávkami s využitím internetu¹⁴.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Vykonané hospitácie sa uskutočnili v dopoludňajšom čase vo všetkých organizačných formách v štyroch triedach. Naplánované činnosti a aktivity boli v troch triedach zamerané na rozvoj HG detí. Zvolené a vhodne uplatnené postupy, metódy a stratégie, prelínanie rytmických, vokálnych, hudobno-dramatických a inštrumentálnych činností nielen počas vzdelávacej aktivity podnecovali a stimulovali spôsobilosti detí v oblasti HV. Deti porozumeli obsahu piesní. Primerane uplatnenými metodickými postupmi súvisiacimi so stanovenými cieľmi učiteľky podporovali záujem o hudobné činnosti. Zmysluplne položené otázky, týkajúce sa porozumenia plnenia zvolenej úlohy, vplývali na podporu detských predstáv a názorov. Deti poznali hudobné nástroje, dokázali ich pomenovať podľa reálnych ukážok. Spievali samostatne, rytmicky a dynamicky *priaznivo*, v optimálnej hlasovej polohe. Vytvárali hudobný sprievod k počúvaným i spievaným piesňam tleskaním do dlaní pred sebou a plieskaním rúk o stehná. Známe i menej známe piesne spievali prevažne s hlasovou oporou učiteľky. Spevu piesní predchádzali hravé dychové a hlasové cvičenia. Úryvky obľúbených piesní spievali niektoré z detí na zvukomalebné slabiky zo spontánneho záujmu. Dokázali pohybom, ale aj verbálne reagovať na dohovorený signál zadávaný učiteľkou. Aktivizované boli k uplatňovaniu hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí. Pozitívny vzťah detí k hudbe a k činnostiam s hudobným zameraním bol podporovaný angažovanosťou a tvorivým prístupom učiteľky.

Z dotazníkov zadávaných 7 učiteľkám bolo zistené, že v posledných dvoch rokoch 4 z nich absolvovali vzdelávanie z HV. Vzdelávacie aktivity z HV realizovali učiteľky spravidla 1x týždenne. Činnosti s hudobným zameraním integrovali do VVČ, prepájali s hudobným a predčitateľským zameraním, realizovali s deťmi prípravné cvičenia a monitorovali ich pokroky.

Podľa 4 učiteľiek rozhodne áno a 3 skôr áno zisťovali, či deti porozumeli obsahu piesne, hudobnej skladby, hudobno-pohybovej alebo hudobno-dramatickej hry. Vo VVČ preferovali rytmické, vokálne a hudobno-pohybové činnosti, zriedkavejšie realizovali činnosti perцепčné, inštrumentálne a hudobno-dramatické. 3 učiteľky ovládali hru na flautu a 1 učiteľka hru na gitaru. Hudobný nástroj podľa ich vyjadrenia vo VVČ využívali len zriedka. Najčastejším problémom pri príprave a realizácii činností z HV bola pre dve učiteľky neobľúbenosť HV. Občasným problémom boli nedostatočné priestorové podmienky a veľký počet detí v triede.

2 ZÁVERY

Podľa ŠkVP primárnym zameraním MŠ nebola HV. Podporné aktivity a ich integrácia do VVČ napomáhali rozvíjaniu pozitívneho vzťahu detí k hudbe a hudobnému umeniu. Pandemická situácia v aktuálnom školskom roku obmedzila možnosti priamej prezentácie vystúpení detí pre verejnosť, škola výsledky zverejňovala prostredníctvom videozáznamu, fotodokumentácie na webovom sídle školy, ale i na CD a USB. Realizáciu aktivít, ich prínos v oblasti formovania vzťahu detí k hudobnému umeniu hodnotili priebežne na zasadnutí pedagogickej rady. Činnosť pedagogickej rady zamerali na prezentovanie a vzájomnú výmenu skúseností zo vzdelávania v oblasti HV, ktoré realizovali interne, formou sebavzdelávania. Slabšou stránkou formálnych predpokladov na plnenie zámerov HV bolo, že na zasadnutiach pedagogickej rady

¹² Detské piesne ľudové, moderné, inštrumentálne skladby.

¹³ Detská literatúra – knihy s riekankami, detskými ľudovými piesňami.

¹⁴ Uložené internetové odkazy k rôznym typom hudby – na tanec, počúvanie, rozlišovanie hudobných nástrojov.

sa nezaoberali výsledkami zo zistení kontrolnej a hospitačnej činnosti v oblasti HV, nakoľko kontrola nebola zameraná na rozvíjanie HG detí. V dokumentácii stanovené pravidlá, zámery, postupy rozvíjania HG detí poukazovali na striedanie a začleňovanie hudobných činností do VVČ. Napredovanie detí v oblasti nadobúdania HG a jej monitorovanie zaznamenávali formou pedagogickej diagnostiky a štvrtročne vyhodnocovali. Predprimárne vzdelávanie zabezpečovali učiteľky, spĺňajúce kvalifikačné predpoklady v zmysle platných právnych predpisov. 4 učiteľky absolvovali vzdelávanie na rozširovanie profesijných kompetencií v oblasti HV prostredníctvom externých poskytovateľov vzdelávania. Materiálno-technické vybavenie školy umožňovalo uskutočňovať hudobné aktivity. Hudobný kútik v MŠ nebol vytvorený a deti nemali voľný prístup k rytmickým nástrojom.

Počas výkonu školskej inšpekcie boli činnosti vo vzdelávacom procese v 3 triedach cielene zamerané na HV. Učiteľky podporovali HG detí systematickým integrovaním obsahu vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra – hudobná výchova s inými vzdelávacími oblasťami. Spontánny záujem detí o predkladané rytmické, perцепčné, spevácke, a hudobno-dramatické činnosti učiteľky iniciovali účinnými stratégiami výchovno-vzdelávacieho procesu a aplikovaním metodických usmernení. Vytvorili deťom učebné situácie činnostného charakteru. Deti mali možnosť vyjadrovať sa pohybom, hrou na rytmických nástrojoch, spevom a hudobno-dramaticky. O hru na rytmických nástrojoch prejavili spontánny záujem. Manipulovali s nimi správne, ovládali ich a dokázali udržať rytmus v spojení s rečou a spevom. Rytmizáciu piesní spájali so spevom v optimálnej hlasovej polohe, spievali primerane intonačne čisto, rytmicky a dynamicky priaznivo. Vokálny prejav detí pri interpretácii piesní bol pozitívne ovplyvnený príkladom učiteľky. Učiteľka poskytla deťom adekvátny vzor dýchania pri speve a viedla ich tak k správnym návykom. Podnetnosť učebného prostredia, atraktívne učebné situácie viedli deti k spontánnemu prepájaniu činností hudobného charakteru s inými druhmi umenia, k rozvíjaniu ich umeleckých zručností a tvorivosti. Učiteľka poskytovala deťom spätnú väzbu pravidelne, vytvárala priestor na vyjadrenie ich pocitov, zážitkov a radosti z činnosti. Podporovala rozvíjanie schopnosti detí hodnotiť vlastné výkony a výkony iných detí.

SILNÉ STRÁNKY

- prezentácia aktivít školy súvisiacich s HV prostredníctvom webového sídla;
- vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti HV a podpory rozvíjania HG detí.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- zameranie kontrolnej a hospitačnej činnosti na oblasť HV a oboznamovanie pedagogických zamestnancov so zisteniami;
- absencia hudobného centra alebo kútika v triedach MŠ, ktorým by bol podporovaný spontánny záujem detí o činnosti s hudobným zameraním;
- podpora pozitívneho postoja učiteliek k HV.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

1.1 vytvoriť v triede hudobné centrum alebo kútik, ktorý by podporoval spontánny záujem detí o činnosti s hudobným zameraním;

1.2 realizovať hospitácie s cieľom monitorovania realizácie hudobnej výchovy a zistenia prezentovať na rokovaní pedagogickej rady.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCI

1. Školský vzdelávací program „Strapček“
2. školský poriadok;
3. denný poriadok;
4. triedna kniha;
5. plány výchovno-vzdelávacej činnosti;
6. evidencia dochádzky detí;
7. plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov;
8. ročný plán vzdelávania pedagogických zamestnancov;
9. hospitačné záznamy;
10. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady a metodického združenia;
11. dokumentácia spojená s organizovaním výletov, exkurzií, sezónnych kurzov a iných aktivít v MŠ;
12. pedagogická diagnostika detí;
13. osvedčenia z absolvovaných vzdelávaní;
14. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení za školský rok 2020/2021.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovil/a:

školská inšpektorka: PaedDr. Darina Laššáková

Dňa: 31. 05. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Bratislava:
PaedDr. Darina Laššáková
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Bc. Oľga Fraňová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 10. 06. 2022 v Bratislave:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Bratislava:

PaedDr. Darina Laššáková

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Bc. Oľga Fraňová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Bc. Oľga Fraňová

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Darina Laššáková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti